

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve...

Egyes szám 6 kr. A lap szellemi részét illető min...

Előfizetési helyben: TELEKI K. LAJOS és ILY...

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponta, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábról postán 6 kr.

Hirdetési díj: Négy hasábról postán 6 kr. Nagyobb terjedelmű...

Kéziratok vissza nem adnak.

Valami készül.

(r. o.) Valami készül. Készül Debreczenen kívül — mindenütt.

Debreczenben azonban hisznek és hiszhatnak az emberek és ha nem is herülnék...

Melegedjenek föl mellette azok is, akik hazafiak és gyávák akarnak lenni...

Csöndes itt minden, mintha nem azt akarná Budapest...

Mit bántuk itt Debreczenben — mondja egynémely mamelek...

Eladják — igaz — a büntetés-év megszavazásával, megcsalják — való igaz — mert ekkor sem...

Ilyes valamit mondott a honvédelmi miniszter...

Akármit mondott, azért mi debreczeniek ilyen csekélységekkel még sem törődünk...

Mi nem keressük fel az országgyűlést se kérvénnyel, se tiltakozással, sem egyéb hazafias dologgal.

1849-ben is az országgyűlés kereste fel Debreczert, jöjjön ide most is, ha beszélni akar velünk.

Valami bölcseknél beszélnek hát azok a jó mamelek urak és polgárok, a kik azonban azt szeretnék...

És a mig így huzakodnak-vonakodnak, azalatt másutt mindenütt, a hol van hazafiúi lelkesedés...

Az ország szívében p. o. két egészen új dolog, a melyekre majd visszatérünk. Egyelőre magyarazza ki a következő két közlemény:

A magyar nemzeti liga

A hazafiszerű vasárnapi tiltakozó körmenet vezérének, Pázmány Deuesnek, a nemzeti mozgalom vezetőihez való csatlakozása...

Innen ered a külföld nagy érdeklődése a magyarországi események iránt. Ritka alkalommal foglalkoztak a külföldi lapok...

Értesítést kíván a — magyarországi eseményekről.

Ma már Bismarck lapja: a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” is hozzá szól a magyar nemzeti mozgalom ügyéhez...

A mi a nemzeti ligát illeti, annak megalkotása ügyében szombaton kellett volna a budapesti polgárságnak nagy értekezletet tartani...

Nemzeti politika.

A képviselőház tegnap, rövid, de annál tartalmasabb események szünetére volt. Napi rendben az általános pénzügyi felhatalmazás...

Apponyi beszéde elős bírálata a mai kormányzati rendszer fölött, — de egyáltalán programmszerű korvonalozása...

Közvetünk minden részben, minden magyar embert s hazafiát közelről érdekelheti, főleg a mostani válságos helyzetben...

1. A kiegyezés valódi szellemének megőrzése, minden hamisítás eltiltása...

2. A pénzügyi politikában a mostani kormány használati terveinek átvetése, a már megkezdett intézkedések folytatása...

3. A belügyek fejlesztésében a nemzeti politika követeléseinek erélyes érvényesítése...

4. A társadalom gazdasági és erkölcsi bajainak orvoslása, első sorban a párturalommal való szakítás...

Apponyi mindezeket nem mint nyílt kormányprogramot adta elő, hanem csupán politikai bírálata kiengesztelésül, polemia formájában...

Országgyűlés. A felségjogok behurcolását a nyelvkerésről szóló vitába...

Először Tiszta Lajos gr. volt, ki azon előnyöket igyekezett kiemelni, melyeket a kormány által benyújtott módosítvány biztosít...

Utána Irányi Dániel tartott egy nagyhatalú beszédet, mely többször ragadta az ellenzék tetszésnyilvánításokra...

Irányi nem hiszen a kormány engedelményében, mit rendeletek alakjában szándékoznak tenni...

A mi a korona jogokat illeti, arra nevez Irányi több esetet felhoz és bebizonyítja, hogy azok nem igen respektáltak...

Irányi az ellenzék zajos tetszése mellett kerdi, hogy meddig tart ez a folytonos jogfeladás...

Az egész javaslattal elégedetlen, mert az csak szemfényvesztés. Biztosított csak a törvényben lát és nem a félrevezető rendeletekben.

A javaslatnak ellene szavaz. Irányi után Teleki József gróf szólalt fel s gyenge érveléssel igyekezett védeni...

Végül meg Justh Gyula interpellált a mezőhegyesi csatorna iránt, mire Szechenyi gr. miniszter adott par szóban előzetes választ.

Hírek. (Bel- és külföldi hírek). Stefánia főhercegnő főudvarmesterei hivatala utján megküldötte Jókai Mórnak a trónorokos által rendesen viselt orrany mellgombot...

1576-ban Szoboszló, Ebes és Földes nélkül a többi 23 községből befolyt buza 1729, árpa 868 fertó...

1577-ik évben a nádudvari járás összes 26 helységében fizettek buzat 1973, fertót s 408 boglyát...

1578-ban azonban sokkal kevesebb, buza csak 935 fertó és 71 boglya, tavasszi csak 719, fertó folyt be...

Erre például idézek egyet más a Szoboszlóra vonatkozó adatokból. Itt 1577-ben volt 1 bíró és 137 boglyát, ki buzat

Nem szorosan helyi termékről, de vidékünk érdeklőitől szóló közlemény.

Helyi termékek.

(Debreczen és vidéke történetéhez.)

Egy igen jeles és szorgalmas történetbuvártól, Aczady Ignác dr. m. tud. akadémiai levelező tagtól, a „Nemzetgazdasági Szemle” mult évi folyamában egy hosszabb tanulmány jelent meg...

A szerző kifejti a tized vagy dézsma fogalmát. Tizedet a jobbgy és a nem-nemes honlakos azon nagy politikai és közművelődési, később honvédelmi feladatok költségeinek fedezésére...

A tized Szent-István korától kezdve 1848-ig fennállott. Az egyház a tizedszedés jogát magánosoknak fix évi tizedért berbe szokta adni. Az 1481-i törvény kimondta, hogy berbe a tized, csupán a királynak, vagyis az államnak adható...

A jobbgy földmívelési termékei, mihelyt learatták őket, akképen gyűjtötték össze, hogy tíz egyenlő részre lehessen osztani, melyből egy rész az egyháznak — illetve annak, a ki berbe vette tőle s az rendesen az állam volt — egy rész pedig kilencz részben a földes urnak járt.

Bizonyos számú kévet egy egy csomóba raktak, melyet rendesen kalangyának (gelima) vagy képenek (capetia) neveztek. Az alföldön előfordult az is, hogy a gabonát egyszerű boglyába (tumulus) halmozták fel.

Ez érdekes fejtegetések után, — melyeket ter szűke miatt csak rövidbe kivonásban ismertettünk — szerző számtalan adatot sorol fel a tized mennyiségére nézve az ország különböző vidékeiről s végül így folytatja:

„Meg ama vidékek földmívelési viszonyairól akarok megemlékezni, hol nem a szokásos módon — a kalangyáok, kepebe vagy keresztbe rakott termés után fizettek a dézsma, hanem minden bevételt egy köbös föld után bizonyos mennyiségű szemes élelet adtak. E mennyiséget latinul kubulának, néha quartaliának, magyarul „ferto” (kubuli fertó vocati) „feltal”-nak, néha vékanak nevezik, de a rendes köböllél jóval kisebb, elnevezés a közönséges vékanál nagyobb volt, mert a számadásokban említve van, hogy például 420 fertó = 236 1/2 kassai köböl, vagy 1243 1/2 fertó = 828 kassai köböl. E fizetési mód dróvt Debreczenben és Szabolcs vármegyében, melyekről meg szólni akarok.

Szabolcs vármegyében a nádudvari járásához tartoztak: Csege, Onat, Zam, Augyalhaza, Udvari, Szerep, Nádudvar, Barand, Bajom, Püspök-Ladány, Thórád, Ret-Szent-Miklós, Kis Rábé, Mező-Szent-Miklós, Tetetlen, Kaba, Szovat, Kötél, Ujváros, Hegyes, Sziget, Szoboszló, Hort, Ebes, Gyegyes és Földes községek.

1576-ban Szoboszló, Ebes és Földes nélkül a többi 23 községből befolyt buza 1729, árpa 868 fertó, a mi azt mutatja, hogy ennyi köbös föld volt azon évben bevétve. Befolyt azonban még külön is 358 1/2 boglya buza s így buzával meg olyan terület is be volt vetve, melyen 3585 boglya termett. A következő 1577-ik évben a nádudvari járás összes 26 helységében fizettek buzat 1973, fertót s 408 boglyát, ártát 983, buzat 17 fertót. 1578-ban azonban sokkal kevesebb, buza csak 935 fertó és 71 boglya, tavasszi csak 719, fertó folyt be, jeleül annak, hogy bizonyos körülmények következtében a föld-egy jelentékegy részét mávelésienül kellett hagyni.

Erre például idézek egyet más a Szoboszlóra vonatkozó adatokból. Itt 1577-ben volt 1 bíró és 137 boglyát, ki buzat

Nem szorosan helyi termékről, de vidékünk érdeklőitől szóló közlemény.

Advertisement for 'ULÁS' (Lamp) with decorative border and text: 'Érdélyezett ULÁS. Látható összes árúcikkek, atnak. és ősi idényre dús válasz- ktáramat, zom által egész öltönyöket készítették. A szövetekek áron és esernyőkben, diszmit. Férfi- és női keztyűk. öltök. szedhez tartozó árú cikkek. WARB B. írat és szabó üzlete. Bika szálloda közelében.'

Advertisement for 'Penzkölcsön' (Loan) with decorative border and text: 'Penzkölcsön. Mit ettik önálló, elfogadható tár- tálásban levő egy nek része. iparosok, kereskedők, hi- kók, katonatisztok, magánzók, kók stb., ugyisintén, hől- nek is módho képest 100 fttől tttig, mint magan személyiél, u havi, vagy háromhavi tör- zésara, 6%-os kamat mellett. gatlanok betáblázására fttől 1/2, minőség, tetszés sze- morizációra. esetleg amor- tizáció nélkül. vertalások (átrátások) — köl- gietek hitelmeveletek elő- eszközöltek. Megbízások pontosan teljesítetnek. — bet: teiner G. A. Budapest, Graf Karolyi-utca 12. írásbeli megkötéseknek 3 drb egy csatlakodó.'

Advertisement for 'AK' (Book) with decorative border and text: 'AK. Rituntetés Szerep. FEBERVAR. ezüstérem 1873. elven, Diszakkvéllel 1871-ben. ket. legjuta. közzéteszek. ma tulajdonos.'

240/2 fertót és 83/2 boglyát, árpát 154/2 zabot 10 fertót fizetett. Ellenben a következő évben egy bíró alatt már csak 105 jobbagy adott tizedet, még pedig búzát csupán 183/2 fertót és 13 boglyát, tavaszi fejében csak 97/2 fertót, másrészt a földet nem mivelő családok száma hetről 14-re emelkedett. Sokan ez évben abban hagyták a földművelést, mások kevesebb földet műveltek; így például 1 jobbagy, ki 1577-ben 1 1/2 köblös búzavetés s ugyanannyi árpa után fizetett, a következő évben már csak egy köblös buza s felköblös árpa után adott tizedet.

Ugyan-e nagy eltérések mutatkoznak Debreczen városánál. 1599-ben összesen csak 526 család élt benne, a ki buza vagy rozs-termése után tizedet — fertót — fizetett. E földművelők a városban következőleg osztottak meg:

Vicus (utca) Piac 18 család, Czegléd 36, Burgondia 8, Wargha 11, Kis-Wargha 12, Zent-Anna 22, Kopaz 15, Boldogfalva 17, Várd 2, Zenth-Miklós 45. (Ezt az utcát leginkább földművelő családok lakták.) Nemeth 29, Új 25, Hatvan 42, Mester 49, Chemeth 21, Zenth-Mihály 12, Darabos 9, Peterfia-Jakab 74, Nagy-Csapó 33, Kis-Csapó 17 és végül Sarkány utca 29 család.

Ezek összesen 420 köblös buza és 104 1/2 köblös rozsvetés után fizettek ugyanannyi fertót, mely 236 1/2 illetve 59 1/2 kassai köblöt tett. Ezt azonban még a városban 739 család, mely azon évben nem fizett földművelést, hanem egyenként a hat denárnyi „keresztény péntz” fizette. (Minden jobbagy vagy zeller, a ki terményben tizedet nem fizetett vagyis nem gazdálkodott, tized helyett bizonyos pénzbeli kárpótlást nyújtott. Ez a „keresztény péntz” pecunia christianitatis, mely minden család után szabályszerűen 6 denárt tett, legalább a XVI. század nagy részében.) A kétféle családok száma a mondott évben tehát 1265-re ment.

Körülbelül ugyane számmal találkoznak 1601-ben is, csak hogy a két csoport között egészen más kép szűk meg. Az 1601-i tizedszámadás 1300 családot mutat fel, de akkora keresztény-pénzesek csupán 324-en vannak, a tényleg földműveléssel foglalkozók száma ellenben már 976, kik 1243 1/2 fertó búzát, mely 829 kassai köblöt tett, 318 fertó árpát s 49 1/2 fertó zabot fizettek.

A legtöbbben csakis búzát termeltek és pedig csekély területen, mert leginkább fél-fertót fizettek. A legnagyobb gazda Szabó Gergely volt, ki 8 fertó búzával s 1 1/2 fertó árpával szerepel a lajstromban.

Közöljük még ez érdekes adatot: „A tizedlájstromok a mezesetenen kívül a juhtenyésztés állapotára is igen sok és becses anyagot tartalmaznak. 1577-ben Szabolcs megye nádudvari járásának fentebb felsorolt 26 helységéből 1217 bárány adatott tizedül s 208 viszávaló volt, úgy hogy a bárányok száma 12378 (12170+208) volt. Debreczenben 1599-ben a báránytized 159, a viszávalókat bárány 86 volt, s így az összes bárányok száma 1676 volt. E szerint a juhállománynak mindenesetre ketakkoránál is nagyobbának kellett lenni.

E szó szerint közölt mutatóvályókból is kitetszik, mily fontos és érdekes adatokkal gyarapítja e derék tanulmány Debreczen es

videke földművelési viszonyainak ismeretét, miért is mindazoknak, a kik e vidék monographiájával foglalkoznak, mint nélkülözhetlen forrásmunkát a legmelegebben ajánljuk.

Közi: BIHARI KÁLMÁN.

A Móríczy ügy. Dr. Kardos Samuél ügyvéd, a biztos tudomásunk szerint, a köteleitálal halálra ítélte Móríczy József érdekében Holdházi János apátplébánoshoz, József főherceg házi papja s gyermekei nevelőjéhez fordult, hogy ez uton is előmozdítsa szerencsétlen védencének érdekét. A buzgó ügyvéd Budapestről, a királyi kihallgatásról hazatérkezett, s Holdházi apát ezen levelét találta asztalán: „Fenyegetés Uram, József főherceg O. c. s. 6 s. kir. felsége, amint önnek a lapókból értesülvén kell lennie, huzamosabb idő óta nehéz beteg. Ugy, hogy a napokban egészsége helyre állítása végett Fiuméba megyen. S bár ilyen körülmények között igen kényes feladatom volt, mégis — mint a szeretet vallásának papja — emberbaráti kötelességemnek tartottam nem csak itt, hanem más irányadó körökben is szerencsétlen védencének érdekében felszólalni. — Félek hogy a büntetés a halálnál is súlyosabb lesz. Ezután következik a szokásos befejezési formáság. A levél utolsó pusztasábját érthető az, hogy az apagyilkos élet-hossziglani fogságot kaphat. Isten és az emberek kegyelme enyhíthet ezen idővel.

HELYI HIREK.

Debreczen polgárságának. Valóban igaz! Debreczen a világ legmeglegettebb városa. Itt a papok még vannak elégedve még a Csáky miniszter engedély-számlájával is. Csak az „E-s” illusztrálja nagyon jól a parlamentben felolvasott u. n. engedélyeket. „Ha — ugymond — elűdnak engedni az egyesves önkénteseknek tanulmányi idejéből egy fél esztendő, ez annak a jele, hogy erre a fél esztendőre a tanulmány szempontjából nincs szükség. Akkor pedig el kell engedni mindenkinek, akár katonának akár nem. Ha a jogot meg lehet tanulni het fele év feleire, miért követelték eddig is nyolcz fele évet. Ha pedig okvetlenül szükség van a nyolcz fele évre, miért tezik kétségessé a tanulmányok sikerét az által, hogy elengednek belőle egyet?” Bizony az ember azt hitte volna a magyar alkotmány fennállása óta, hogy — nagy adatainkert — a magyar önkéntes már a bornyujában találja ha nem is marsall-botot, mint a francia kőzaton, de legalább a hadnagy kardbottot. Ördögöt! e helyett a diplomájában találja a — bornyut! — Debreczen azonban meg van elégedve, de nagyon. Nem úgy a főváros, melynek közgyűlésen oly módon tárgyalták tegnap Arad és Hajdúvármegyét a titarat, hogy a tárgyszorozatba fel sem vették külön s a közgyűlést suttym

ban 3 órára hívták össze 4 óra helyett. Szabó Árpád és Ivánka Imre (!) és Autunovics József kormánypárti képviselők felszólították, hogy a t. javaslat ellen szavazzanak. Rimaszombati városa hatalmas népgyűlésén tiltakozó határozatot hozott a 25. § ellen s a Tiszakormányának is bizalmatlanságot szavazott. Ungmegye összes képviselői felszólították, hogy a 25. § ellen szavazzanak. S-A-Ujhelyen pedig vasárnap lesz Zemplénmegye tiltakozó népgyűlése. A budapesti megyei szegedi származású polgari pedig táviratot intéztek Pálffy polgármesterhez, s ajánlják az önkéntesek s a kifizetést szülő városok közgyűlésének a véderőtörvénynyel szemben tanúsított magatartása fölött, mert — ugymond, — Szeged közgyűlésének határozata nem fejezi ki a város polgárainak valódi nézetét, hanem csak a város nyomorult anyagi helyzete által erőszakoltatott ki s az ugyan bízalom a kormány iránt, de nem foglajja magában a 25. § helyeslést. — A márczius 15-iki ünnepély, amelyre országoszt, körülbelül tetőpontjára emeli az ország fennkölt haragjának hangulatát. A régi márcziusi szellő lengedez felénk!

Márczius 15. Negyvenedik évfordulóját érjük meg f. évi márcz. hó 15-én a nemzeti felelősség történelmi emlékü napjának. Ország szerte arra készülnek most, hogy e napot az idén nagyobb szabású ünnepélyvel üljék meg, hogy ez által is kifejezést adjanak azon hangulatnak, a nemzeti tiltakozás szavának, mely ma az ajkakon és szívekben honol. Városunkban régi időktől kezdve a főiskolai ifjuság, illetve a magyar önképző kör szokta rendezni a márcz. 15-iki ünnepélyeket, melyekhez Debreczen hazafias polgársága szíveslellel szokott csatlakozni. Az ünnepély az idén különösen imponansnak igerkezik. A főiskolai magyar irodalmi önképző-kör választotta márcz. hó 23-én tartott gyűlésében a márcz. 15-én tartandó hazafias ünnepélyre a szükséges előkészületeket megkezdte. Felsőosztály részvételre azon ifjusági és városi egyleteket melyek az ünnepély imponansabbá tételére az előző években is felszólították, meghívják az ünnepélyre az egész város polgárságát. Az ünnepély szónokait Dr. Árpád Elek 3. éves joghallgató választották meg, a rendező-bizottság pedig a következők alakult meg: Tóth József esküdt felelős elnök. — Buzas Pál 4. jh. Csányi Benő 3. th., Csikos Géza 3. jh. Csutoros Elek 4. th., Doróczy Elek 3. jh. Ludmann Sándor 3. th., Meszáros Lajos 3. th., D. Nagy Imre 2. jh., Nagy Lajos 3. jh., Nagy Kálmán 3. o. t., Pap László 2. th., Pokoly József 4. th., Selyei Géza 3. th., Szabó Imre 4. th., Sztempák Jenő 2. jh. Latható e névsorból, hogy a joghallgatók, hittanhalgatók és gymnaziumi tanulók testvériesen kezert fogtak, hogy az ünnepélyt — mely a szabadság — egyenlőség — testvériség magasztos ünnepe — minél nagyobb szabásúvá tegyék! — A mi balunk. Holnap után, szombaton este folyik le a „Korona” szálloda termeiben a függetlenség párt balja, melyről már több ízben megemlekeztük. Mint értesülünk, előze

tesen már is számos jegyet váltottak a táncvigalomra, úgy hogy már most is biztosított-nak mondható a siker. A rendezőség, mely semmi fáradságot nem kímél, korán este ott lesz a pénztárnál, hogy a vendégeket fogadhassa, kiknek nagy száma nem csekély foglatosságot fog adni. A táncrendezésre fiatal ügyes tánczosok vannak felkérve, kik e téren már gyakran kitűntettek magukat.

Lengyel Imre a helybeli kir. törvényszék ismert vizsgálóbírója, közéletünk egyik méltán nagybecsült alakja, saját kérelmére nyugalomba lépett. Nem lehet ez alkalmat fel nem használnunk arra, hogy ezen ügy szölván a közszolgálatban eltöltött 40 évek, változatos eseményei közül, egyes jelentősebb részleteket fel ne említsünk. A nyugalmazott bíró iskoláit 1848-ban a debreczeni iskolában végezte; itt találta a szabadságharcot. Az akkor még 18 éves ifjú első volt, a ki a haza védelmére harcra szállott; a néh. Komlósy Lajos őrnagy által vezényelt hajdu lovas-csapatba köztisztelettel beállott. — Majd mint káplár, aztán őrmester vett részt az alvidéki hadjáratokban. Az 1849. február 15-én a Bocslay nevet viselő 17. huszár ezredben hadnaggyá nevezetett ki, s csakhamar főhadnaggyá léptetett elő. E minőségben küzdte végig a szabadságharcot, ott volt Buda ostrománál Aulich táborában, végül Komáromba hezvetetett, hol aztán a bekövetkezett csatástrófa után a fegyvert ő is letenni kényserült. Mint minden hazafi, egy évig aztán ő sem lele honját a hazában, az üldözö bosszu bujdosásra kényszerítte. Az üldözés szüntével, visszatért szülő városába H.-Bőszörménybe, városi szolgálatba lépett, folytatta közszolgálatát. Így lett érdemeiért a város főjegyzője, a városi törvényszék elnöke, majd főhadnagya, mint ilyen a kerületi törvényszéknek bírájaként szolgált az 1872. évig. — A kir. törvényszék megalkulásakor a h.-bőszörményi kir. törvényszékhez kir. ügyészül nevezetett ki, végül e törvényszék megszüntetésével a debreczeni kir. törvényszékhez tétellett a bírói ranggal, itt vegzte azóta a legteresebb munkágyekiket: a vizsgálóbírói tisztelet. De az állami közszolgálat nem merítette ki tevékenységét. Belment a társadalmi küzdelmeibe. Felvette a harcot, a társadalmi célok érdekében. Tagja lett az eleddő dalárdának, mint elnöke az országos versenyeken diadalról diadalra vezette; kiválóan tapintatos vezetése az ország első daljegyzőjévé emelte. A tisztviselő egyetnek, a kertész egyetnek, a jogász es tisztviselő körnek elnök szellemé ma is; azonkívül dolgozik a főiskoláért, a gazdasági tanácsban, küzd az egyház jogáért, érdekéért az egyházmegyén, es egyházkerületen; s a közszinaton, sőt legközelebb a vár. bizottságba is bevalasztván, annak is legtevékenyebb tagja. 40 éven át ily munkák elte, közszolgálat, páratlan kötelesség teljesítés: bizonyára méltó a nyugalomra. Mi azonban azt hisszük, hogy ezzel csak az állami szolgálat, legközelebb a debreczeni törvényszék szenedett nagy vesztését, de a társadalom csak nyert e nyugdíjazással, mert megnyerte magának Lengyel Imret egészen testestől lelkestől. Melegen óhajjuk, hogy a társadalom javára is legalább másik 40 évig éljen. — Szép szerep várva reá eddig független, most még függetlenebb

A „DEBRECZENI” TARUJAJA.

Főrt sohajok.

I. Engem tartottál hűtelennek, S mégis te szegted esküdet meg. Martirom vagy, mondád nem egyszer, Gyötörtél s kíntál engem ezzel... A hűtelen név most te rád száll, Te ingatag leány, te nád-szál! De menj azert, menj gyász ruhába, Az én vérző szívemre hgyva, S aztán az údv trónjára, büszkén... De számolynál megjelent majd — Multad fölött leiked ha sohajt — E szív, s elegett szívem úszken Majd ne feledd tekinteted, ne... Hűtlen leány! mert megörjítne!...

II. Idezlek! — jöjj! — jönnöd kell, várlak! Korüllengnek bus siri arnyak Multamból, a mely sötét, komor... Jöjj, már csupán te hiányozol! ... Itt vagy, hevült agy alkotása! Az élőknek hű kepe, mása! Réam tekintni mert nem mersz? — felelj! Remit talán e méregelt kehely? Pokol levelel szaraz ajkam! Ugy csiklandozza, hogy kihajtsam. Read köszöntöm csalfa, hűtlen, Kivel a mennyet átrepültem, Kiért szerelmem most is lángol, ég! Innod kell e kehely leveből, Leiked tőle pokolra szédül! Hah! — jössz velem a karhozatba még! ... Fölrettenek, eltűnt az álom, Réam dolgokat mely ajkaimra csait, S kezembe adta az átkos italt; De imetten is várva-várom, Hogy jössz, hogy lássam alva, ébren Igező szép szemed tüzeben, Mikent ha leny, arny egybefolyna S a menny s pokol mind összeforrna!

III. Óh mint szerettem a világot, S vidám szemem mit benne látott:

Füvet, virágot, lombos erdőt, A bujdosló, hazátlan felhőt; Az öntözében lángoló napot, A szende holdat s millió csillagot, Az önző embert bűn — s erényivel Csodálva nezem, mint röpi fel Magasba vágó lelke túl honán! Lattam a porba hullva, ott is Mi fonséges, ha elbukott is... Ah! csaknem egy istennek gondolám! ... Most mily kopár e nagy világ nekem; Az ember torpe, s érte sir szemem. Mert azt hiszem, hogy miudre nyomorult, Hogy az én gyaszom miudre ráborult; S a mennyből, hogy számúzve mind velem... Mióta nem szereszt — hűségtelen!

Tóth József.

1848-ban.

— Novella. — Irta: Mikszáth Kálmán. (Folytatás.) V. Az lehetetlen. Istennel a kegyelem Csak egy, mit nem bocsát meg, A hazaarcus.

Gárgy János. K... ban a forradalmi tábornokot várják, hogy arra vonul át győztes sereggel. Az egész falu talpon van, a leánykák ünnepi ruhában koszorukat fonnak, a parasztek itt ott csoportokba gyűlve taálgatják, hogy milyen ruhája lesz a magyar vezérnek. Egyik azt mondja, hogy sarga bársony, a másik hogy piros, a harmadik pedig, hogy tiszta színaranyból. Dombos gazda, a bíró már alig győzi a sok ide-oda futkosást, csupa elevenség az egész ember, majd a kántor uramhoz ter be, vajjon tudja-e mar a dikciót, majd a diadal kapukhoz szalad, melyeknek egyikén annak kell lenni írva: „Isten hozott”, a másikon pedig „Győzve térj meg.” Tekintetes Szalkay Demeter is belebujt már a rókatorkos mentéjébe, Eufrosina kis-

asszony pedig anyi nemzeti színt rakott fel magára, hogy szinte alig lehet megismerni, miszerint emberi lény e, vagy pedig valami diadalkapu.

Csak Róza van egyszerűen öltözve, fehér, hosszú uszályos ruhában, fehér ezüst virágokkal hímzett kéntrőben, fehér rózsabimbó aranyos hajában. Olyan ő, mint egy bájos ara, ki vőlegegyet várja karjai közé.

Hát... hát... hát... Oh adna az Isten. Egy év es egy nap, már csak három nap hiányzik a kitűzött határidőből. Oh ők bizonyosan el fognak jöni, megkeri atyjától kezert mind a kettő, előszámlálják érdemeiket, es ha mind a kettő egyformán nagy hazafi, kitűnő katoná lesz, s akkor majd Rózának kell választani, es ő... ő a Zoltán karjai közé veti magát.

Oh milyen boldogság leend az... Oh milyen edes, edes lesz az az első ölelés.

Róza halvány arca kipirult, azután pedig szökdecselve lejtett ki a kertbe.

Gyönyörű reggel volt, a természet kitárta minden kellemeit a költői kebel számára. Róza ezüst hangja megcsendült a bokrok között:

Görgy! Görgy! Magyarok vezére, Adjál piros csákot, adjál piros csákot Az én kedvesemnek Halló szép fejére.

Görgy! Görgy! hadak kapitánya Adjál fényes kardot, adjál fényes kardot Az én kedvesemnek Karcsú derekára.

Ott van az ő helye, menjen a csatába. Hadd menjen, hadd menjen, Pedig a szívem is Megreped utána.

E pillanatban egy eget verő kiáltás hasította át a levegőt, egy földrendítő „vivat.” A magyar vezér tört győzelmi babérral. A magyar vezér gyönyörű dőlczeg férfi, hosszú fehér homlokára olyan jól illik oda az erős kardvágás. Utána meunek huszárjai, ily daliás fuk, büszkén tánczol alattok a paripa.

Róza befutott a nagy terembe, onnan nézte-nézte, hogy mennek át szépen, hogy vonulnak rendbe.

Csak az nem jött sehoh, kit ő várt. Egyszerre az ajtó megnyílik. Róza nem veszi észre.

Pajkos huszártiszt lett bé... lábujhegyen; oda lopdózott a merengő leányhoz, s hátulról befogta szemét.

A leányka sikoltott, de azon pillanatban, midőn tekintete a farscsu leventére tévedett, egy néma, hosszán tartó ölelésben veszett el az első üdvözlő szó.

Isten hozott László bátyám! — Es a győzelem Róza, — mert anélkül aligha lennek körötökben.

Róza elhallgatott, arca elpirult, s csak azután kérdé megcsendült.

— Es a két Somogyi testvér. Ők is itt vannak? Nem szép, hogy el nem jöttek.

— Gábor a faluban van, es rögtön itt lesz, felelt Laci.

— Es Zoltán, az hol van, — kérdé félelken Róza?

— Szegény leány, hát te még nem gyantod, hát te még nem tudod, hogy ő nincs többé közöttünk?

Róza szédülni érzte fejét.

— Szőlj! beszélj! készen vagyok mindenre. A magyar nő megsiratja csatában el-esett keveseket: de azért mégis azt hiszi, hogy csak felig boldogtalan.

László szomorúan rázta fejét.

Sokkal borzasztóbb az, a mit mondani akarok. Zoltán nem esett el a hazért, hanem átszökött az ellenfeléhez.

... O arulo. Róza eszmélet vesztve hanyatlott egy karszékre, s ajkai siri csendes hangon susogtak: az lehetetlen.

Gyönyörű völgy áll előttünk, a minőkben a szegény Gömör sem szegény. E völgyben fekszik a német sereg. Éj van. Minden csendes es néma. Csak két sátorban világit az éji lámpa. (Folyt. köv.)

helyzetében a politikai téren is. Valjon felkarolja-e a téren kinálkozó hivatást?

Itt felelünk, hogy a közönségben — a nélkül, hogy az illetőknek ily törekvés csak eszökbé is jutott volna — közbüszed tárgyat képezi a kormány-köröknek két irányban követett sajtósága, hogy úgy mondjuk hálátlan eljárása. Az egyik az, hogy Debreczen polgármestere nem tagja a főrendiháznak! Pedig — egyebet nem is említve — e város 3 képviselőt küld az országgyűlésre s így már ez által is kitűnő helyre emeltetett a többi nagy város felett. Bízony, bizony a gyón oda illenek a debreczeni polgármester is! A másik ilyen keptelen eljárása a kormányknak nyilatkozik a Lengyel Imre nyugdíjazásának — módjában is. Egy kis kintutetés, a közönség valamely illó formája talán követelne volna ama párt egyik oszlopának visszavonulását. Pedig bizony megérdemelte volna a kormánytól. S ezt a dolgot is nekünk, az ellenzéknek kell felvetnünk s nekünk, az ellenzéknek kell fejtetnünk! Hat ebből sem méltóztának egy kis konzekvenziát levonni? (G.)

* Színház. Középs közönség előtt került tegnap színré „Uf király.” melyben a vendég szereplő V. Margó Czelia (Lazuli) minden kedvességet kifejtette s több számot hatással ekelett. A többi szerep a régi jó kezében volt. Egyes tréfa volt az első felvonásban, a mikor Andorik (Uf király) kérdésére: „Tetszik-e a 25-ik paragrafus?” a kar — a szokott „oh jaj be jó!” felelete helyett — hátra fordított. A közönség percekig taró tapsal fogadta a sikerült alkalmi ötletet, ugyintén más ily fajta czélszokat is — Kopácsy Juliska jutalomjátéka a jövő heten lesz. Színrekerül: „A kapitány kisasszony.” a mely darab a Pálmai vendégzereplésekor itt nagy sikert aratott. A jutalmazott, mint halljuk, a közönség részéről számos kintutetésben fog részesített.

* Az idő lucskos... A publikum megisjár-kél a corson. Kivált a Vecsera bárónő arcképének van nagy publikuma a Szentkirályi és Kalenda levelet üzent kirakata előtt. A nemes bárónő képe 1 ft 20 krcr kapható. Tehát Debreczenben mindenesetre olcsóbban, mint Budapesten. De ugyan mennyibe kerülhetett — Bécsben? Meltó tárgy a topréngésre ilyen lucskos időben!

* Tisztelgés. A mult ében szolgált egy éves önkenteseiből kinevezett tartalékos tiszt, azon alkalomból, hogy Krausz Zsigmond ezredes nevezett ki a 39-ik gyalogezred parancsnokává, ma dében testületileg tiszteltgették Krausz ezredes urnát, ki igen szívejesen és barátságosan fogadta a tisztelőket s közönséget mondott nekik a tisztelgést.

* A gazdaság hál kedvőrt. (Márcz. 2.) Az öreg tveges fali óra háromonk ötése elhangzott... Tizenegyóra elmult. Egy-két pillanattal még a drót, s aztán?... ismét csönd lett a házszobában. A mennyeire az éjjeli lámpa bizonytalan fénye megengedi tekintnünk szílyeij egy kissé, s nem látunk egyebet két félfüggyőzött ágynál, melyek mögöl szabályos, mely leleges hallatszik. Itt tehát alsznak. Lebbentök felre az egyik ágy világozók kék fehér csipkes függönyeit s pillantsunk be a mennyeorszag belsejébe, de csak felnyitott szemekkel, mert a szentháromság vakító fényétől megvakul a földi halandó... Patyolat vánkoston, piros selyem paplan alatt alsuzik Margit... Szőke aranyhaja kibontva terül el a duzzadó pehely párnákon, fekete seiyem pillai az éj homályába borítak a kek eget, lilom karjai glóriaként fonódnak össze aranyfürtös fejcsékeje fölött. Edesen alszik... első álma meg. Szabályosan hullámozó kebeléből, most sóhajtszerű melyeb leegzett törki, pillanatra megakad leegzett, csak a szíve, az a drága artatlan jó szíve dobog kissé sebesebben, aztán ismét sohajt egyet, s a világ két legszebb, legdrágább ajaka mosolyra nyílik és halkán, csendesen azt suttogja... Márczius 2-ik! Az álomnyála talán e pillanatban lopódzott szívebe, s elhozta neki a legszebb, legedesebb álomot, egy fiatal 17 éves leány ábrándjait nemorvábrját... Elvitte őt egy nagy fényes terembe, a hol ezer csillám szórta szíjjel pazar fényt, már selyem bálruha sepepte a tükör sima pallot s páli bajuszu gazdász gyerekek kurizáltak — neki. Hja persze most még csak álomban. De olyan boldog volt — álomban! Hogyne, mikor megsoha, soha nem volt báiban életében, s most márczius másodikán be lesz mutatva a nagyvilágnak, a mama hófehér ruhába öltözött, s friseurné füstli meg... s aztán, s aztán? Oh ezt még álmodni is boldogság, ó is ott lesz az idén a „gazdász balban”. Hát bizony tizenhét éves, máholnap eladó leány, be kell mutatni már őt is a világnak, s természetesen a gazdaság bál erre a legalkalmasabb a világnak. Hiszen Margitnak könnyű, mert ő gazdag leány, s telik neki fényes ruhára, meg drága belepőre, meg mindenre. De hát vannak olyan közép osztályu hivatalnokok, tanárok, kisebb vidéki földesurak, jegyzők stb. stb. leányai is, a kik szeretnének mulatni, de hát nem telik fényes ruhára. Nem telik?... hát nekik okvetetlen selyem ruha, gyémánt karperrecz, mert azok a jökevdű és jó hírű gazdász gyerekek nem a ruhát, hanem magokat a szép kis angyalokat tánczoltatták s azok ám igazi különbség, nem a fényűzést, hanem a jó mulatságot szokták a gazdaságban mervadul venni. Kedves mamák és papák! Egy meter nagyon finom moll Bosznaynál 35 kr egy végben van s meter 35X7=245 krajczár, két

vég moll egy csinos bál ruhára nagyon elég. Két vég moll ára 4 frt 90 kr. Két meter beles szifon 25 kr. 4 meter szalag 60 kr. halcsont 20 kr. (10+2), s a kisasszonyka két jó barátjával maga is megvárhatja azt a ruhát, s így az egész tolett kerül 5 frt és 98 kr ba, s meg hozzá az egész család öröme, hogy a 17 éves kis leány maga varrta a bál ruháját. Hát kerem szépen erre meg van idő, egy legyező 50 kr egy felcipő két frt az elsőt a mama, a másikat a papa adja, cipőt a nagymama vesz és a melyik kis angyal ott lesz ezen a gazdaságban, soha, soha nem felejtí el életében, en meg kiteszem a nevet is az újságba.” (H. I.)

* Öngyilkossági kísérlet. Sajtóságos tünet az, hogy városunkban tavaszal és nyár elején egymást erik az öngyilkosságok. Meg a telből az idén ki se mentünk, ime már szaporodnak az öngyilkossági esetek. Tegnap beszámoltunk már egygyel, ma ujabbról adunk számot, mely következő: Szopkó Anna nevű türelmi bárczával bíró „szabad hölgy,” öngyilkossági szándékából ama bizonyos számu város-részben választó vizet ivott. Tettet azonban hamar észre vették, be szállították a kórházba, hol ellenszereket adtak be neki. Ennek daczára súlyos betegleg felszik; eletehez az nban van remény.

* Felvilágosítás. A „Debreczen” 41. számában közölt „Műkedvelő csikók” szellemes közléje nagy tevédsében van; u. i.: Az említett 3 csikó viágért sem azért volt a színház udvarán, mutha talán a „Czinka Panna” előadására akartak volna jögyt válni, vagy pedig próbára akarták volna magukat valamely szerepben alitítani; oh de hogy! hiszen szegényeknek mindedig télen, nyáron pusztán levén lakasuk, teljesen hiányzik műszereik az előbbi, és ambíciójuk az utóbbi feléveshez. A dolg magyarázata az, hogy a kezelésükkel, illetve feletük való felügyelettel hivatalból megbízott városi állatorvos ur a legujabbban eltebe lepetett állatorvosi rendszabályok által erejét felülhatalodlag levén megterve, nem ért rá őket megnezni. Ok pedig szegények, ohajta várva mar az arany szabadság bekövetkezett, maguk akartak magukat bemutatni, bizonyítandók hogy ok nem követnek anyuk példáját, meg eluek. De oh Fatum! szegény teremtesek valoszinűleg szűknek itelven a „Kömörny ház” bejárattal, a sokkal tagasabb színház udvarán at akartak oda bejutni. Itt levén azonban, látták a kistemplom oráráját, hogy meg csak 2 óra, tehát itt akartak hasznos botanizálás közben bevárni a hivatalos óra elkeztét. Ezen szándékukban azonban meggátoltattak a merényletüket idejében észre vett apolo által, a ki tekre fűzven őket, hazavette és jövöre lesz rá gondja, hogy a nemes állatok most nem sikerült tervüket ismét meg ne kísérlehessek.

* Nyilvános beszámolás és köszönet. „Evang. Filléregylet”-ünk által f. hó 13-án rendezett thea-estély tetemes összegget eredményezett azon nemes czelnak, melyet egyiktünk szereny eszközközök bar, de igazi vallásos buzgalommal szolgált az evang. elemi iskola és szegénysorsu tanulóinak szegélyezése. A thea-estélynek minden kiadás levonsa után fennmaradó tiszta jövedelem 633 frt 96 krt teteszen, a mely összegben a felülfizetések, illeleg penzbeni adományok 150 frt 03 krcr, az esteiyen a perselyekbe gyűjtött adományok 178 frt 56 krcr szerepelnek. A buffet-asztalhoz adományaikkal a következők járultak hozzá: Czapek Peterné, Czech Tivadarné, Dankó Istvánné, Dömök Beánné, Ganofszky Lajosné, Geressy Kálmánné, Greh Mihályné, Handtel Vilmosné, Henne Samuánné, Höltinger Jozsefné, Holczhammer Istvánné, Hrabeczy Antánné, Konrad Janosné, Kallay Istvánné, Kopecsky Jozsefné, Kovacsay Jozsefné, Komarai Mica (Keszmark), Knoblauch Samuánné, Lamprecht Frigyesné, Markovits Karolyné, Materny Lajosné, Mayerne Huttlesz K., Maurer Emilné, Nemethy Lajosné, Osterlamm Ernóné, özv. Petrysin Jakabné, Posszert Janosné, Raics Lajosné, Riesz Lipótné, Roth Janosné, Sándor Kálmánné, Schäfer Naadorné, Seszina Lajosné, Tamassy Beánné, Tatray Eliz (Keszmark), Trux Bertalané, Zatorsky Istvánné; az asztalok s a ternek feliszítéséhez pedig Sarmayné Meszáros Justina asszony művirágokat, Szepeffy Gusztáv ur pedig élő virágokat s dísznövényeket adományoztak. — A buffetben az etel s részben az italmenueket a következők szolgáltatták ki: Bekessy Gyuláné, Czapek Peterné, Forgach Karolyné, Ganofszky Lajosné, Geressy Kálmánné, Greh Mihályné, Holczhammer Istvánné, Konrad Janosné, Kegly Szerena, Mayer Ottóné, Materny Lajosné, özv. Mentze Henrikné, özv. Petrysin Jakabné, Raics L. né, Roth J. né, Fransberger N. né, Trnka Gottliebne. Midon az adományokat ezuton is tisztelettel nyugtazzuk, egylettük nevében halás köszönetet mondunk mindazoknak, kik az estélyi erkölcsei és anyagi sikerét buzgó közreműködésükkel vagy adományaikkal előmozdították, köszönetet mondunk amaz nrhölgyeknek, kik a buffetben oly szives keszszéggel forgolódtak, ama fiatal bájos hölgyeknek, kik a thea és etalmenuek feliszolgálatát szives örömeit elvállalták, a közreműködésükkel az estélynek oly ritka vonzóerőt kölcsönöztek; köszönetet mondunk a „Debreczen” és „Debreczeni Előlenör” tek szerkesztőjeinek, hogy becses lapjuk hasábjait egylettük közleményei számara oly keszszéggel ategedtek, valamint a kitartó buzgalommal és ügyességgel működött tánczrendezősegnek s a nagyérdemű közönségnek, akik a bálók utáni cöntök ne mondanának egyéb adásokat!

ségnek a tömeges pártfogásért. Mindnyájan fogadják ismételve az „Evang. Filléregylet” nevében kifejezett halás köszönetünket. Isten áldása a jökevdű adományozókön és közreműködőkön! Debreczen, 1889. Február hó 23. Osterlamm m. Ernóné elnök, Handtel Vilmosné, alelnök.

* Erdészeti államvizsgák. A földmívelés- és kereskedelemügyi miniszterium kijelentette, hogy azoknak, a kik az erdészeti államvizsgát a f. év tavaszán letenni kívánják, a vizsgaletétel engedélyezése iránti kérvényüket, illőleg felszelve, a jövő hó végéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökehez Bedő Albert országos főerdőmesterhez kell beküldeniök. Az államvizsgák megkezdésének napja később lesz közzírre téve, föl-hívjuk erre az érdekeltek figyelmét.

* Vallalkozás kőszállításra. Hajdúvármegye köntjaira 1889—95 években szükséges és a saápi, kabai, szoboszlói, p. ladányi vsuti állomásokra szállítandó kőanyagoknak az illető utszakaszokhoz való kihordásra és prizmába rakására vasárnap tartatott meg az arlejtés az alispáni hivatalban. — Az évenre 3600—3700 frtra menő vállalat Bogdán Gábor földesi földbírtokosra bízott, mint a ki 22%-ot engedett a kikáltási árból.

* Hadmentességidő. Az 1880. évi XXVII. t. cz. 13. §-ik pontja értelmében, minden e városban s ennek területen lakó mezőgazdák gyartulajdonosok, gyárgazdátok, kereskedők, iparosok, vallalkozók, szülők, gyámok ezennel felhivatnak, hogy a nálók alkamazásban álló vagy családjukban és gondokóságuk alatt élő hadmentességi díj fizetésére kötelezettek munkasáikat, segédjeiket, cselédjeiket, családtagjaikat, illetve gyamoltjait — legyenek azok ide való illetőségű, vagy vidékről Debreczenbe költözötték is. — komolyan oda utasítuk, hogy az 1889. évi hadmentességi díj kivételéhez szükséges vallomástétel végzett sürgösen a városüzálan levő hadmentességi díjkivétó hivatalban, penzírásig, esetleg fogságotutete terne alatt mulhatatlanul megjeljenek. A hadmentességi díjköteles egyen pedig az iránt hivatik fel, hogy az 1889. évi hadmentességi díj alapjául szolgáló 1888. évi egyenes állami adókat tartalmazó adókönyvecskejét — hadmentességi díjkönyvevel együtt — legyen az saját személyere, vagy szülei nevére kialitva, azon haszám feljegyzése mellett melyben lakik okvetlenül magával hozza s a törvény 13. §. 3. pontjában kívánt adatokat bemondja, valamint az év közben beallott lakváltozását bejelenteni szoros kötelezéseknek ismerje. Azon esetben pedig, ha valamely hadmentességi díj fizetésére kötelezett egyen a városból elköltözzni vagy távozní kívánna, a reaja kivettét hadmentességi díjat egyszerre lehetetni s elköltozeset, vagy távozását a hadmentességi díjkivétó hivatalban jelenteni köteles. — ellenesetben a fent idezett törvény 20. §-a értelmében a reá kivettét hadmentességi díj 3—6 szoros összegének megfelelő penzírásig, esetleg megfelelő fogsággal fog sntatni. Vegre oly esetekben, midon a 13. §. 3. pontja alatt említett vedköltozesek hadmentességi díjkötelessegük ideje alatt elhalnak, kötelesek azoknak szülei gyamjai, esetleg nejei, vagy rokoni az elhalasztástól számított 30 nap alatt az illeto e czelra helymegteszenen kialitandó hivatali bizonyítványt a fent nevezett hivatalban bemutatni, mivel annak nem teljesítése esetén azon szülo, gyám, nő vagy rokon, ki az ily hivatali bizonyítványt a kitűzött natar időben be nem mutatja, 1—5 frtnyi penzírásig buntetettik meg.

* Husárák megállapitva s bejelentve 1889. évi febr. 27. től márcz. 6-ig, 30 kr. Erdel J. nál morgó-u. 587. sz., 32 kr. Raics Lajosnál me szena-u. 457. sz. a., Boldog Istvánnál arok-utca 676. sz. a., 34 kr. Erdel Ferencznel csapo-utca 240. sz. a., Kolb Jakabnál Peterháza 687. sz. a., 36 kr. Raics Lajosnál liba-utca 2061. sz. a., Raics Györgynél czeled-u. 2599. sz. a., Erdel Ferencznel csapo-utca 358. sz. a., Varga-utca 2238. sz. a., 35 kr. Raics Györgynél csapo-utca 10. sz. a., Rozsarter 10. sz. a., Balogh Janosnál csapo-u. 471. szám a. 44 kr. Magyar Gabornál piac 1-50 szekben, czeled u., 50. sz. a., dedó u. 125. sz. a., s a három izz. nitközeg székiben a piacon. — Minden többi bejelentett 22 meszar-székben pedig 1 kilo hus 40 kr. J e g y z e t: Magyar Gábor 3 székében 1 kilo hus nyomaték nélkül 8 krcr drágább.

* Helyi rövid hírek. Vertesi Aradöl „Magyar világ” című füzetes vállalatából megjelent a 24-ik füzet, a következő tartalommal: „Egy szerelmes történet, melyben nem beszélnek”. (Vége) — „A tul viagool.” — „Egy tizenhét éves leány szíve”. (Ez utobinak kezdetet tartalmazza a füzet.) Nagy Imre unnepej. A korau elhunyt jeies iju köitőnek Nagy Imrenek sírja meglehetősen elnagyolt állapotban van a czeled-utcai temetőben. E sír rendezehozásának költségeire beletpi díjjal egybekötött unnepejlyt tervez a főiskola magyar irodalmi önképzőkör s az unnepejlyre már foynak az előkészületek. — A felöltvá s o k o r tegnap esteiyen Dr. Tüdős Kálmán, jeies kezpettségű iju orvos, tartott tanulságos és eruekes felolvasást a dejeses alomról, e titokzatos tüneményről, melynek megnyitása lelek-tani rejtekyekre vezet. A felolvasás szép számu közönség hallgatta végig, mely elvezéssel és tapsvirarral adozott a nyujtott elvezert U) u g y v e d. Dr. Irinyi István, városunk szülötte, az ügyvedi vizsgát kitűző sikerrel tette le Budapesten. — A debreczeni takarékpénztár va-

sárnap fogja XLIII-ik évi rendes közgyűlést megtartani. Debreczen eme legszilárdabb hatalmas pénztétele a mult évről 58,384 frt 19 kr tisztanyereséget mutat fel és az 1887-ről maradt 5800 frttal 64,184 frt 19 kr vár felosztásra. Az igazgatóság a részvényesek között kamat és osztalékkepen 42,000 frtot javasol kiosztatni, hogy mindegy egyes részvényre 70 frt esik.

* Köszönetnyilvánítás. A debreczeni ipar és keresk. bank tek. igazgatósága 10 o. e. frtot volt kegyes adományozni a debreczeni könyvnyomdászok egylete részére, mely nemes adományáért fogadja a fent nevezett igazgatóság egyletünk nevében halás köszönetem. — Debreczen, 1889. febr. 27. Fries József, elnök.

* Nyilvános köszönet. A debreczeni kereskedelmi akadémia tanári könyvtára számára legutóbb a következő adományok érkeztek: Dr. Vedródi Viktor tanártól 8 m 25 kötetben és 23 füzetben, Fábán Lajos Mr tanártól 24 m 39 kötetben és 6 füzetben, Telegdi K. Lajos (Lévy Ferencz) kiadótól 12 m 13 kötetben, és 3 füzetben, dr. Öreg J.-tól 4 m 2 kötet, és 2 füz. Dr. Kósa Gábor tanártól 1 m 2 kötetben, a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumtól, Nagel B. (Budapest), Deunjen László (Kolozsvár), Engel Lajos (Pécs), Lampel Róbert (Budapest) kiadótól és Gondos Miksa (Bpest) tanártól 1—1 m egy egy kötetben. Fogadják az adományozók az iskola irant tanusított áldozatkeszűgüket, a melylyel iskolánk szép gyarapodásnak induló szakszerű kiegészítése, ez hozzájárulni sziveskedtek, a tanári kar megbízásából e helyen is kifejezett köszönetünket. Debreczen, 1889. febr. 26. Szójk a Gyula, mint a tanári könyvtár öre.

* Köszönetnyilvánítás. A „Debreczeni ipar és kereskedelmi bank” igazgatósága f. hó 17-én tartott közgyűlési határozat folytán, a 48.9. honvéd egylet részére 10 frtot adományozott. Mely hazafias adományért — addig is, mig a megtartandó közgyűlésen jegyzőkönyvileg fejezheti ki az egylet köszönetét, — ez uton mond nyilvános nyugtázása mellett köszönetet: A 48.9-iki honvéd egylet elnöksége.

Közgazdaság.
Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde febr. 27.) Buza tavaszra 7.35 pénz, 7.37 áru, buza őszre 7.52 pénz, 7.54 áru. Tengeri junnusra pénz. — áru, tengeri jul. — aug. szeptemb-októberre. pénz. — áru, új tengeri 1889. máj.—jun. 5.01 pénz, 5.03 áru. Zab tavaszra 5.32 pénz 5.34 — áru, zab őszre. — pénz. — áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 1889 11.5% pénz, 11.5% áru.

Debr. színház.
Hónap, pénteken, 1889. márczius 1-én, páratlan bérletben:
Vélas után.
(Oh azok az anyósok!)
Énekes vigjáték 3 felvonásban.
Feltelés szerkesztő **Gaspar Imre**
HÍRDOG ÉS KÖZÖNSÉGI IMRE

Hirdetes.
A Holvay Gyula csőtömegéhez tartozó meg értékesítenen bötti aruk és felszerelvényeknek szabad kezéből zart ajánlat utján leendő értékesítése a csodválasztmány által elhatározottván, felhivatnak a venni szándékozók, hogy a 650 frtra becsült alvanyok, áru-asztalok, kirakát-eszközök, valamint a 2434 frt 44 kr becsértékű varrógepek, gépészek, koszorok, czérnák, gombok, rojtok, zsinorok, berlin kötő árúk, káaptormak stb. s egyéb rövid árúkból álló összes bötti arucikkrekn vonatkozó készpénz fizetes mellett vétel-igéretet tartalmazó zart ajánlatáikat és pedig akár külön a bötti felszerelésekre s külön az árucikkrekn, akár együttesen mindkettőre a becsár 10 %-kaunk mint bánatpenznek menőclés mellett a f. 1889 márczius 10-ik napjának déli 12 órájáig alólított tömegnyomdászok (Czeled-utca 2155 sz. a.) a rendes irodai órákban nyujtsák be.
A csodválasztmány a beérkezett ajánlatok felett f. 1889. márczius 15-ik napjáig bezárólag határozni fog.
A zart ajánlat utján értékesítendő ingók naponként d. u. 3—5 óráig alulírottul jelölt szes szesben megtekintendők.
Debreczen, 1889. januar 23.

Szilagi Imre
ügyvéd, csodotomeggo nunok.

